

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

H

N Ø R R E

I

NR. 2 - 1972 - 64. ÅRGANG

S

BED OG ARBEJD

S

U

M

HØJSKOLE OG EFTERSKOLE
 UDGIVET AF ELEVFØRENINGEN

Horne har fejret jubilæum

Horne har fejret jubilæum (1891–1971), og fra festskriftet har jeg lånt nedenstående, der også handler om »skoletanker«.

En mærkelig tanke, at denne gamle skole i Horne er 80 år. Vi, som arbejder på skolen i dag, synes den er ny og levende endnu, men 80-året giver anledning til, at man dukker ned i gamle arkiver, man læser skrifter og beretninger, protokoller, regnskabsprotokoller og elevprotokoller. Og levende mennesker dukker frem af de guldne blade. Vi har også skolens første program fra 1897 og fra 1903. Og skolens første år bliver levende for læseren.

Men det var jo ved et hedningemissionsmøde i Skagen i 1890, hvor søndagsskolesagen stod på programmet, at Asschenfeldt-Hansen fra Sæby havde »noget andet«, han også ville føre frem. Dette »andet« var tanken om en højskole i Vendsyssel.

En skole for unge fra Indre Missions hjem. De skulle helst ikke til de grundtvigske skoler i Vrå og Thy. Sådan var det dengang. Man skulle på skole for at bekræftes i sit hjemms tro og livsform og vende fornyet tilbage for at videreføre, hvad slægten havde bygget på.

Horne blev så stedet. Her var et åndeligt kraftcentrum. På en måned samledes kr. 10.000,- ind, hvilket svarer til mere end 700.000 kr. i dag efter kroneværdien i 1971. I løbet af sommeren 1890 rejstes skolen på Horne bakke. Og den 15. oktober blev Horne Folkehøjskole indviet, som den 3. af Indre Missions skoler i landet.

Har denne skole også en fremtid i 1970-erne – og 1980-erne? Vil den opleve et 100-års jubilæum, eller er Horne Højskole, Horne Ungdomsskole på vippen til at lukke?

Mange spørger mig: Hvornår bliver du afsat af eleverne, eller hvornår får I oprør? Har I krise?

Nej! –

Men man har vist altid talt om krise i højskolens historie. Forstander Blomgren skriver ved skolens 40 års jubilæum meget om højskolekrisen, som dengang var.

Omkring 1. verdenskrig lukkede 20 højskoler i landet.

Den frie skole er nok den mest følsomme skoleform over for svingningerne i samfundet, landets økonomiske situation, landets beskæftigelsessituation, – ja selv velstand kan være en hindring for elevernes kommen på skole. Skiftende tider giver skiftende vilkår for at drive en fri skole.

Vi står igen i et sådant tidehverv. Vi har vel aldrig før været ude for en sådan nyformning af samfundet, som vi har nu. En nyformning af familiemønstret, af værdinormerne o.s.v. Og spørgsmålet er, om der er plads til en fri skole i den traditionelle form i fremtidens samfund.

De gamle miljøer, som skolerne hentede deres elever fra, er vigende.

Og spørgsmålet er, om vi kan magte at tage imod en ny ungdom, som vil på vores skoler. En ungdom, som kommer fra storbymiljøet – de hører ikke hjemme i skolekredsens gamle miljø. Der er ikke tradition i deres sammenhæng for højskole.

Derfor kommer de heller ikke med de samme forventninger, som de gamle elever kom med.

Det er bedre at tænde blot et lille lys end at forbande mørket.

Konfutse

(551–478 f. Kr.)

Mange har en meget romantisk forestilling om, hvad højskole er. Her skulle friheden være ubegrænset. Her skulle man kunne tillade sig, hvad man ikke kunne tillade sig i andre sammenhænge. En ny form for kollektiv. En overgang – for et års tid eller to siden var man i skolekredse bange for, at der oven i købet kunne være tale om, at visse aktionsgrupper, som var centralt ledede, søgte at erobre skolerne indefra.

Røret i Askov gav næring til sådanne bange anelser.

Vort svar på dette har været at give klar besked om, hvad vi tilbyder, og hvad vi i Horne står for. Vi skriver klart til eleverne, inden de kommer: »Kun de elever, som vil møde med positiv indstilling til livet på skolen, er velkommen her«.

Vi skriver også, hvad skolens baggrund er. Vi vil gerne diskutere meget med vores elever, og meget kan vi nok finde en løsning på ved fælles hjælp. Men skolens grundlag kan vi ikke diskutere. På det grundlag leder vi skole, og på det grundlag er lærerne ansat, og på det grundlag er eleverne budt velkommen til et års skoleophold her.

Men udfordringen ligger der alligevel: At skulle tage imod en helt ny ungdomstype, som ikke før har været vant til at komme på vores skoler, og lade dem falde til og føle sig hjemme her, samtidig med at vi ved, hvad vi vil med vor skole. Jeg tror, det er lykkedes, jeg tror, vi har fundet en form, således at de unge, også fra de nye miljøer, føler at her er der et tilbud, som det er værd at tage imod.

Vi vil netop være en skole, der står åben over for nutidens ungdom. Vi kunne også udtrykke det sådan: Vi vil netop være en kristen skole i nutids situation. Vi vil være en side af kirkens arbejde. Vilkaerne for dette arbejde er anderledes end tidligere, men arbejdet står på samme grund.

Kristus lod sig engagere i menneskets nød. Kirken må, som sin herre, komme nutids-

mennesket ved – gøre sig til et med dets nød, fordi kirken har et ord at sige i denne nød – et ord i handling.

Det er nok i dag, mere end før, den »tjenende kirke«, der står på vore skoler, end det er den »forkyndende kirke«. Kirken i arbejdstøjet i dialog med det kirkefremmede afkristnede menneske. Kirken, der tør få skidt under neglene og smuds på tøjet. Kirken, der i al ufuldkommenhed vil virkeliggøre Guds kærlighed blandt mennesker. Den kærlighed, der handler ubetinget, uden at vente noget til gengæld. Det gøres først og fremmest gennem det miljø, som vi vil skabe og gennem kristne læreres samvær med eleverne.

Mens denne målsætning fastholdes, må skolen alligevel være klar til at indstille sig på en ny tid. Ungdomsskolerne gjorde det for nogle år siden ved klart at gå ind i uddannelsesmønstret og tilbyde prøver. Min personlige mening er, at højskolerne kommer til det samme i løbet af få år, hvis de ikke blot vil blive skoler kun for unge fra sociale behandlingscentre eller ferieskoler eller pensionistskoler. En ungdom, der vil noget, skal mødes af udfordringer, der stiller et klart mål op for kurset, og som fører videre frem mod de nye muligheder i uddannelsen.

Da den nye lov derfor nægtede ungdomshøjskolerne mulighed for at tilbyde prøver, valgte vi klart, at vi ikke mere kunne blive ved med at kalde os for ungdomshøjskole. Vi valgte at placere os som ungdomsskole for 16–18-årige med tilbud om et skoleophold, der klart peger frem mod et mål i uddannelsen.

Nye tider vil komme igen med nye ændringer: Inden få år vil vi se realeksamen forsvinde i sin nuværende form. Der bliver tale om en enhedsskole, hvor eleverne til dels skal følges ad, men hvor de også kan vælge at gå til prøve i bestemte fag f. eks. tysk eller matematik o. lign.

Enhedsskolens idé er ikke fremmed for os. De nye tanker, som ligger bag ved skole-reformen for folkeskolen er tanker, vi for længe siden har praktiseret i vores skole-form og især på HORNE. Jeg spår derfor, at ungdomsskolerne ud over landet står godt rustet til at være et alternativ til folkeskolens 8., 9. og 10. skoleår, og Horne står godt rustet til at tage imod elever, som vil vælge her at få deres 10. eller 11. skoleår. Jeg forestiller mig, at Horne vil blive *supplerings-skole*, hvor elever, der fik valgt forkert i folkeskolen, kan få suppleret deres prøvecombination op med, hvad de fik tabt undervejs i folkeskolen, således at man her f. eks. kan få matematik, fysik eller sprog med afsluttende prøve på et niveau, der i dag svarer til realeksamen. Dette kan vi tilbyde samtidig med, at vi kan give eleverne det udviklende og menneskeligt værdifulde i miljøet, som netop denne frie skoleform altid har kunnet give.

For lad os endelig slå fast, at vi aldrig må glemme, at forskellen på en almindelig kostskole og den frie ungdoms- og højskole var det, at man her havde den menneskelige udvikling og modning som *målet*, der aldrig måtte tabes af syne. En skole med dette som mål vil der mere end nogen sinde før også i fremtidens samfund være brug for. Skole for livet, livets skole, hvor åndeligt liv kan vokse og få næring. Horne er rede til at ville gå ind i fremtidens samfund med disse 4 punkter klart i vores bevidsthed:

1. At være en skole for fremtidens unge. – Den ungdom, der ikke før kendte til vore skoler.
2. At være en kristen skole, der vil *tjene* mennesket, som Gud elskede.

Ingen, der letter byrderne for et andet menneske, er unyttig i denne verden.

Charles Dickens
(1812–70)

3. At være en skole, der er bevægelig nok til at kunne indrette sig på de nye udfordringer, som fremtidens uddannelsesmønster stiller os over for.

4. At være en skole for livet, livets skole, hvor kundskab og ånd kan gå hånd i hånd.

Med det vil vi gå ind i fremtidens samfund for at fylde vor plads. Med det som baggrund har vi gennemført vort byggeprogram de sidste år, og vi vil planlægge yderligere udvidelser og investeringer for at kunne leve op til de krav, som fremtiden vil stille os overfor.

Hvad er denne brydningstime, skumring eller gry?

Derpå må I unge svare, det til Eder står! ...

En ny generation af forstanderpar og lærere står på Horne i dag. Denne nye generations svar er da: Denne brydningstime er de mange muligheders tid. Det er udfordringernes tid. Det er en spændende tid. Vi tror på fremtiden, fordi vi også ved, at hvis vi vil lade os bruge i tjenesten for vort medmenneske, så vil livets herre også give os kræfter og muligheder.

Kurt Andersen.

Siden sidst

Ja – det er forlængst den tid, hvor jeg burde have skrevet dette, men tiden er gået, og bogtrykkeren venter.

Tiden er gået uden de større udslag. Eleverne har været omgængelige, og vi håber, at de siger det samme om os.

Arbejdstid – ja, vi holder jo endnu på, at et skoleophold skal være en læretid og en arbejdstid. Vi har blandt andet haft terminsprøver, og da fandt nogle ud af, at de havde ofret for lidt på det arbejdsmæssige område. Der er den trøst, at der er tid til at vinde næste slag.

Så har vi haft travlt med at forberede

elevernes praktikuge, og alle 10. kl. elever kommer ud ved hjælp af erhvervsvejleder eller ved egen hjælp. 9. og 8. kl. kommer kun ud en uge og helst ved egen hjælp og så skolens medhjælp.

Ligeså har der været travlhed med at tilrettelægge højskoleelevernes store tur. Det blev vedtaget, at den skulle gå til Tyrol. Arne og Vestergård er med som ledere. Vi venter på resultatet og håber at bringe indtryk fra turen i næste nr.

Så har der været stor travlhed med tegninger og meget andet vedrørende den nye bygning. Nu er det igen på vej til ministerium og kommunale myndigheder.

Skolen kan jo i år – rettere 3. nov. – fejre 85 års jubilæum. Det er ligesom, at der hører noget nybygning til jubilæum. I 1958 indviede man vestfløjen, i 1967 hallen, og vi forventer østfløjen 1972.

Men noget er anderledes. Før måtte forstandere gå »tiggergang« til venner og gamle elever. Denne gang vil vi forsøge uden. Vi har fået tilsagn om pengene som lån, men jeg tænker alligevel på, at det i grunden er fejl, at gamle elever ikke er medansvarlige eller medarbejdere.

Ser jeg forkert?

— — —

Så glæder vi os til, at I vil omtale skolen til venner og bekendte – at I fortsat vil sende os elever og dermed holde os til arbejdet.

Ths. M.

Skoletanker

I sidste nr. havde der indsneget sig en fejl i opsætningen. Efter mit indlæg skulle følge »HF forpligter«, og de fleste af jer har sikkert opfattet det rigtigt, selvom et andet indlæg var kommet imellem.

Det er ikke med forstanden, men med hjertet, at vi griber Guds væsen.

D. G. Monrad
(1811–87)

Mon slet ingen af jer har tanker om og med skolen?

Jeg er ringet op af mange forældre, der ængstelige spørger om, hvad det vil betyde, at deres børn nu skal gå i 8. og 9. kl.

Altså – bidrag modtages gerne.

Ths. M.

Elevfor- eningen 1972

Så skriver vi februar 1972, og vi har afsluttet elevforeningens regnskab for 1971.

Grønbæk og jeg har i år hjulpet hinanden med arbejdet med elevforeningen, og forstander Kristensen har afsluttet regnskabet og godkendt det.

Der blev et lille underskud på 14,00 kr., og det til trods for, at kontingentet var steget godt 1800 kr., men udgifter til bladets trykning var også steget ca. 1800 kr.

Ved generalforsamlingen til elevstævnet blev det vedtaget, at kontingentet skulle sættes op til 15 kr.

Der er rigtig mange af jer, der har betalt 15 kr. i 1971 og også mange, der betalte mere, og dog blev der dette lille underskud.

Vi håber ikke, at I af den grund afbestiller bladet, men at I fremdeles vil holde forbindelsen vedlige med jeres gl. skole. Vi, der arbejder her, skønner på, at gamle elever står bag ved skolen, og vi er glade, når vi erfarer, at I er med til at sende elever hertil.

Der var tale om på generalforsamlingen, om vi skulle slette et blad i hvert kvartal; men det blev stemt ned, og derfor beder vi jer sende de 15,00 kr., og vi siger tak til dem, der forhøjer bidraget. Tak!

Der følger en giroblanket med bladet. Skulle den være faldet ud, er det giro 36233.

Vort store ønske er igen:

Udfyld blanketten, få den afsted omgående, før den bliver gemt hen.

(Husk at skrive den afsenderadresse, der står på bladet + årgang).

Er der adresseforandring eller andet, bedes I skrive det på den lille kupon, vi modtager.

Tak for mange hilsner i årets løb og hjertelig hilsen.
»Jepp«.

ELEVFORENINGENS REGNSKAB 1971

KASSEKONTO

Indtægter

Kontingent	25.134,50
Gaver - vandremapper	165,00
Renter i bank 600787-1	884,40
Renter i bank 409546-4	245,27
Renter, giro	49,86
Hævet i bank	1.287,62
Kassebeholdning 1.1.71	202,58
Girobeholdning 1.1.71	184,59
Balance	28.153,82

Udgifter

Betalt bogtrykkeren	18.411,35
Forsendelse af bladet	5.074,64
Landslevforening	800,00
Understøttelse, elever	1.312,00
Porto	195,00
Kr. pressebureau	6,90
Renter indsat i bank	1.129,67
Kassebeholdning 1.1.72	28,68
Girobeholdning	1.195,58
Balance	28.153,82

DRIFTSKONTO

Indtægter

Kontingent	25.134,50
Gaver	165,00
Renter	1.179,53
Underskud	14,31
Balance	26.493,34

Udgifter

Bladet har kostet	19.104,80
Bladets forsendelse	5.074,64
Understøttelse	1.312,00
Landslevforening	800,00
Porto	195,00
Kristeligt pressebureau	6,90
Balance	26.493,34

STATUS

1. januar 1971

Formue	13.302,23
Underskud	14,31
Balance	13.287,92

1. januar 1972

Lemvig Bank 600787-1	13.474,81
Lemvig Bank 409546-4	4.924,20
Girobeholdning	1.195,58
Kassebeholdning	28,68
	19.623,27
Skylder bogtrykkeren	6.335,35
Balance	13.287,92

A. Kristensen - Otto Grønbæk - Karen Jeppesen

GAVER SPECIFICERET

Den glade vandrer	64	20,00 kr.
Båndet	36	32,00 kr.
Vintergækken	68/69	13,00 kr.
Limfjordsminder I	47	100,00 kr.
		165,00 kr.

✧ *Højskolepost*

Vore møder:

- 1. marts: Fårvang. Ths. M.
- 13. marts: Sønderhå. Ths. M.

Møder

aftales ved henvendelse til skolen eller til den enkelte lærer.

Hvor er det spændende

at se, hvormange der følger indbydelsen til at være med ved kursus fra 21.-25. ds.

Hilsen fra København

Fra nogle hyggelige timers samvær sender vi alle bekendte en hjertelig hilsen.

Dora Svendsen-Tune. Børge Svendsen-Tune. Per Møller. Ines-Ann Lauterlein. Bjørn Knudsen. Dorthea Holst. Elin Præstholm. Vagn Præstholm. Birthe Mørck. Ingelise Lysholm Christensen. Karen Søndergård. Karen Jeppesen. Jens P. Vestergård. Ths. Mogensen.

IDRÆTSSALME

Melodi: Ængstede hjerte

*Idræt og glæde
danner en kæde
for os, som kæmper i idrættens leg.
Dage med minder,
som aldrig svinder.
Led efter led – blev til mindernes vej.*

*Her fik vi venner,
som glæden kender –
glæden ved livet – at give sig helt.
Altid at vide,
side ved side,
enigt vi kæmper – ej splittet og delt.*

*Kæmpe og vinde,
tabe og finde.
Idrættens stadig os sætter igang.
Aldrig stå stille,
altid at ville
bedre sig øve er idrættens sang.*

*Med sundheds mærke
og lemmer stærke.
Underfuldt skabte af skaberens hånd.
Tusinde tråde
er livets gåde,
dannet af legeme, sjæl og ånd.*

*Gud her i livet
alt har os givet,
selv ind i døden et mål er os sat.
Stille vi bede,
Gud gør os rede
til dig at møde ved dag eller nat.*

Ths. M.

Situationsbillede

fra velfærdsstaten Danmark, der bedre end
alenlange forklaringer siger noget alvorligt til os.

— — —
Hvem passer så dig, lille Peter, når mor er
på arbejdet?

Det gør fru Hansen!

Jammen, fru Hansen har jo selv et par dren-
ge – kan I så forliges?

Jamen, dem passer fru Petersen!

Fru Petersen har jo også børn!

Jamen, de går i børnehaven, og der passer
mor dem!

* Adresseforandringer

70–71 Frk. Birgit Nørby, Skolehjemmet, Godt-
håbsvej, 7600 Struer.

69–70 Frk. Lis Hørup, Karupvej 2, pav. 10,
Hald Ege, 8800 Viborg.

68–69 Frk. Hanne Østergård Nielsen. – Fru
Hanne Østergård Poulsen, Aas by,
7700 Thisted.

66–67 Fru Ulla Østergård-Christensen, Sund-
krogen 10, Sundby 2, 4800 Nykøbing F.

65–66 Karl Erik Nielsen, Bandeskovvej 10,
5500 Middelfart.

1965 Fru Inger Sørensen, Brorsonsvej 30,
9600 Års.

59–60 Egon Winther, Døstrupvej 48, Hørby
Skoleby, 9500 Hobro.

56–57 Leif Karlsmose, Safirvej 11,
7000 Fredericia.

1949 Fru Ingrid Nygård, Syrenvej 11,
3720 Åkirkeby, Bornholm.

1934 Fru Johanne Hansen, Brokjær,
6771 Gredstedbro.

62–63 Sten Nyrup Nielsen, Frederiks,
7470 Karup.

1940 Frk. Doris Nielsen, Lyngbyvej 267, 1.,
2900 Hellerup.

1933 Fru Johanne Laugesen, Sydgaden 9B,
Snejbjerg, 7400 Herning.

*Hvis den bortgængnes minde holdes i ære, da er
han mere nærværende og formår mere end den
levende.*

Saint Exupéry
(1900–1944)

Udgivet af Nr. Nissum Højskoles Elev- og Venne-
forening. – Redigeret af forstander Ths. Mogensen.

HØJSKOLEKURSUS

Nr. Nissum Højskole indbyder til 4 mdr.s kursus (september–december 1972) – og sender gerne program og oplysninger til alle interesserede. – Telefoniske oplysninger på (07) 89 10 04.

Ellen og Ths. Mogensen

Nr. Nissum Nordvestjyllands skoleby

*Mange fritidstilbud
Helt moderne kollegieforhold
Store sportsanlæg
Rigt kulturliv
Enestående smuk natur
Nær Lemvig, Struer og Holstebro*

Nordvestjydsk Realkursus

Statsanerkendt realeksamen på 2 år for unge og voksne.
Kursusleder Ove Ellebæk, Nr. Nissum, 7620 Lemvig.
Tlf.: Nr. Nissum (07) 89 10 55.

Nr. Nissum Seminariums HF-kursus (Nordvestjysk HF-kursus)

2-årigt kursus på baggrund af realeksamen, 9., 10. klasse eller lignende. I 1971 forventes oprettet fem nye HF-klasser.
Nr. Nissum Seminariums kontor, Svinget 5,
Nissum Seminarieby, 7620 Lemvig.
Tlf.: Nr. Nissum (07) 89 12 22.

Nr. Nissum Seminarium

Læreruddannelse på baggrund af HF-eksamen eller studentereksamen. Mange linjetilbud, alle pædagogiske specialer.
Nr. Nissum Seminariums kontor, Svinget 5,
Nissum Seminarieby, 7620 Lemvig.
Tlf.: Nr. Nissum (07) 89 12 22.

Nr. Nissum Høj- og Efterskole

Efterskoleophold – 10 mdr.s fællesskole. Alm. fag, valgfrie fag, 9. og 10. klasses statskontrolleret prøve kan fås.
Højskoleophold – 4 mdr. fra sept. – 5 mdr. fra jan.
Forstander Ths. Mogensen, Nr. Nissum Høj- og Efterskole,
Nr. Nissum, 7620 Lemvig.
Tlf.: Nr. Nissum (07) 89 10 04.

Den jyske Pensionisthøjskole

En ny skole i sin art. Fortrinsvis 14 dages kursus for ældre.
Forstander Sv. E. Christensen, Borumvej 13,
Nissum Seminarieby, 7620 Lemvig.
Tlf.: Nr. Nissum (07) 89 13 13.

HR J KRISTENSEN
STATENS P&O STUDIESAMLING
FREDERIKSBERG ALLE 22
50